

Utslippstillatelse for Marine Harvest Norway A/S Hestøya, Herøy kommune

Tillatelsens vilkår

Bedriften plikter heretter å drive sin virksomhet i samsvar med vilkårene på de følgende sider. For enkelte vilkår er det fastsatt gjennomføringsfrister. Vilrårene er inndelt i følgende kapitler:

1. PRODUKSJONSRAMMER, PRODUKSJONSFORHOLD
2. GENERELLE VILKÅR
3. UTSLIPP TIL VANN
4. UTSLIPP TIL LUFT
5. STØY
6. GRUNNFORURENSNING OG FORURENSEDE SEDIMENTER
7. TESTING OG SUBSTITUSJON AV KJEMIKALIER OG RÅSTOFF
8. ENERGI
9. AVFALL
10. FOREBYGGENDE OG BEREDSKAPSMESSIGE TILTAK MOT AKUTTFORURENSNING
11. MÅLING OG BEREGNING AV UTSLIPP, RAPPORTERING TIL FYLKESMANNEN
12. OVERVÅKING AV RESIPIENT, VIDERE UNDERSØKELSER
13. UTSKIFTING AV UTSTYR
14. EIERSKIFTE
15. NEDLEGGELSE OG DRIFTSSTANS
16. TILSYN OG JOURNALFØRING

Bedriftsdata:

Bedriftens navn:	Marine Harvest Norway AS
Org. nummer (bedrift)	959352887
NOSE-nummer	105.03.26 Bearbeiding av fisk
Hovedbransje NACE-nummer:	10.200 Bearbeiding og konservering av fisk, skalldyr og bløtdyr
Postadresse:	Hestøya
Postnummer/poststed:	8850 Herøy
Beliggenhet:	Hestøya
Risikoklasse	3
UTM-koordinat M711 (WGS84):	33W ³⁷⁶ 100 ⁷³ 22 ⁶⁰⁰ , kartblad 1827-3
UTM-koordinat M711 (WGS84)	33W ³⁷⁵ 857 ⁷³ 22 ⁹⁵¹ , kartblad 1827-3
utslippspunkt prosessvann:	
Fylke:	NORDLAND

Dato: 11. mars 2014

Oddlaug E. Knutsen (e.f.)
seksjonsleder

Sten D. Bruaas
senioringeniør

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

1. Produksjonsrammer

TYPE RÅSTOFF	MAKSIMUM RÅSTOFFMOTTAK	TILLATTE PRODUKSJONSFORMER
Laks og annen oppdrettsfisk	100.000 tonn/år	Mottak, slakting, pakking m.v.
Laks og annen oppdrettsfisk	25.000 tonn/år	Filetering
Laks og annen oppdrettsfisk	6.000 tonn/år	Pakking og frysing

Tillatelsen omfatter også utslipp fra rengjøring og annen vanlig virksomhet tilknyttet anlegget, samt sanitæranlegg (toalett, dusj, vask etc.) fra 250 ansatte i samsvar med kommunens anvisninger og krav.

Tillatelsen omfatter også utslipp av restklor produsert fra sjøvann etter desinfeksjon av avløpsvann med inntil 1,2 kg/time.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 flg. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Overholdelse av grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i søknaden medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4. Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt 10.4.

2.5. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

3. Utslipp til vann

3.1 Utslipp av prosessavløpsvann

Med prosessavløpsvann menes spylevann, blodvann, slaktevann, transportvann, rengjøringsvann, eller vann som har vært i direkte kontakt med råstoff, produkt, biprodukter eller avfall, eller som er tilført forurensende komponenter fra andre kilder. Gjelder også rengjøringsvann fra eventuelt ensileringsanlegg.

Prosessavløpsvann skal samles opp og ledes gjennom en sil eller lignende med effektiv maskevidde på maksimalt 0,5 mm før utslipp til ledning nevnt under pkt. 1.5. Silen bør være selvrensende.

Prosessavløpsvannet skal videre ledes gjennom fettavskiller dimensjonert for en effektiv oppholdstid på minimum 15 minutter og en overflatebelastning på maksimalt 10 m³/m² pr. time ved maksimal tilrenning. Fettavskiller skal fortrinnsvis plasseres etter silanlegg. Alternativt kan innretninger med minst tilsvarende avskillingseffekt for fett og flytestoffer benyttes.

Dersom alternative innretninger benyttes til fettavskiller, er maksimalt innhold av fett/olje i avløpsvannet 100 mg/l.

Utslipp av klor fra desinfisering av avløpsvannet skal ikke overstige 15 mg/l og 1,2 kg/time.

Ikke-forurenset avløpsvann (kjølevann, drensvann) bør ikke ledes inn i rensenheten, men slippes direkte ut i sjøen.

3.2 Avfall fra renseanlegg med mer

Avfall fra fettavskiller, sil, rister og lignende skal behandles i samsvar med pkt. 9.

3.3 Utslippsreducerende tiltak, renseanlegg m.m.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses i oljeavskiller eller tilsvarende rensenhet, jf forurensningsforskriften kap. 15 og pkt. 3.9.

Utstyr og rutiner skal innrettes slik at avløpsvann i minst mulig grad oppstår. Dette innebærer eksempelvis at spyleslanger må ha selvlukkende kraner. Kjølevann og overvann som ikke er forurenset skal ikke ledes inn på renseanlegg, men slippes ut separat.

Produktspill gjennom avløp skal søkes redusert ved tiltak som utblåsing og utsuging, og ved å forlenge avrenningstiden. Sluk skal være utstyrt med rister, siler el.l. Ved rengjøring av maskiner, gulv o.l. skal det tas sikte på å fjerne mest mulig av fast materiale ved feiing, skraping osv. uten bruk av vann.

3.4 Utslippssted for prosessavløp

Utslippsledninger for prosessavløpsvann skal legges til strømførende sjø på minimum 40 meters dyp. Dersom Fylkesmannen forlanger det må det kunne legges frem dokumentasjon på utslippssted og dyp.

Utslippsledningene må forankres slik at de ikke flyter opp eller forandrer leie. Før ledningene legges plikter bedriften å ta kontakt med havnemyndighetene, jf havneloven §§ 19 og 20.

Det må installeres **målekum eller lignende** på utslippsledning for prosessavløpsvann, slik at det kan utføres reelle avløpsmålinger.

3.5 Kjølevann

Eventuelt kjølevann skal føres ut i sjø på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig og skal ikke medføre temperaturendringer av betydning i resipienten.

I kjølevannssystemer med utslipp til vann skal bruken av begroingshindrende midler begrenses så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper

Kjølevann skal holdes isolert fra urent avløp og skal ledes utenom rensinnretninger.

3.6 Utslipp av sanitæravløpsvann

Sanitæravløpsvann skal føres til kommunalt nett i samsvar med kommunens anvisning

3.7 Avløpsmålinger

For å kunne dokumentere utslippsmengder fra prosessavløpsvannet skal bedriften ta prøver av avløpsvannet. Prøvetakingen skal foretas på det tidspunkt det tilføres mest organisk materiale til avløp. Det skal gjennomføres mengdeproporsjonale blandprøver over minimum tre dager. Prøvetaking skal gjennomføres min. fire ganger per år.

Prøveresultatene skal rapporteres i årsrapporten.

Fylkesmannen kan ved en senere anledning gi krav til ytterligere målinger av prosessavløpet. Bedriften må likevel til enhver tid kunne dokumentere at gjeldene krav til utslippet blir overholdt.

3.8 Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet. Det skal ikke foregå spyling av utstyr eller kjøretøy på arealer som dreneres til overvannsnett

3.9. Oljeholdig avløpsvann fra verksteder o.l.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann skal renses tilfredsstillende, jf forurensningsforskriften kap. 15, slik at maksimalnivå ikke overstiger en konsentrasjonsgrense på 50 mg/l. Påslipp av rensed avløpsvann på offentlig avløpsnett må ellers tilfredsstillende krav som den ansvarlige for avløpsnett (kommunen eller interkommunalt selskap) måtte stille.

3.10 Mudring

Dersom det som følge av bedriftens virksomhet skulle vise seg å være nødvendig med mudring, skal det innhentes nødvendig tillatelse fra forurensningsmyndigheten. Slik mudring må bekostes av bedriften.

4. Utslipp til luft

4.1 Utslippsbegrensninger

Kun avgasser fra anlegg for energiproduksjon tillates. For utslipp fra forbrenning av rene brensler gjelder kravene i forurensningsforskriften kap 27.

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renselanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

4.3 Krav til luktreduksjon

Oppbevaring og transport av avfall, biprodukter, eventuell ensilasje, tilberedning, spyling, rengjøring, samt andre aktiviteter ved anlegget skal foregå på en slik måte at det ikke fører til luktulempen av betydning for naboer eller andre. I praksis betyr dette ofte at:

- Biprodukter må kvernes og ensileres umiddelbart (evt. nedfrysing).
- Oppbevaring og transport av biprodukter, ensilasje eller lignende skal foregå i lukkede (væsketette) tanker eller lignende.
- Biprodukter som levers i fersk tilstand må oppbevares i kjølerom og borttransporteres så ofte at luktulempen unngås

5. Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner, barnehager og rekreasjonsområder skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi (døgnmiddel) ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl. 19-23) $L_{pAekv4h}$	Natt (kl. 23-07) $L_{pAekv8h}$	Søn- /helligdager (kl. 07-23) $L_{pAeq16h}$	Natt (kl. 23-07) L_{A1}
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	50 dB(A)	60 dB(A)

Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

6. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven/kommunen.

7. Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, herunder hjelpekjemikalier som vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler m.m.

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn til nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet. Bare laboratorier som er godkjent i henhold til Good Laboratory Practice (GLP) og/eller akkreditert i henhold til NS-EN/IEC 17025:1999, kan benyttes til uttesting.

Bedriften plikter å etablere et system for substitusjon av kjemikalier og råstoffer. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier og råstoffer som benyttes, og av om alternativer finnes. Så vel skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

8. Energi

8.1. Energistyringssystem

Bedriften skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon i anleggene. Energistyringssystemet skal inngå i bedriftens styringssystemer, jf pkt. 2.5.

8.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

8.3. Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jfr. pkt 11.2.

9. Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

Alt avfall skal samles opp og håndteres i henhold til gjeldende lovverk slik at det ikke medfører forurensningsmessige ulemper. Bedriften skal til enhver tid drives slik at avfallsmengdene blir minst mulig og at mest mulig av det avfall som dannes gjenvinnes ved kompostering eller leveres til annen gjenvinning. Avfall skal ikke dumpes i sjø, dumpes, graves ned eller brennes med mindre særskilt tillatelse er gitt.

Produksjonsavfall og produktrester skal samles opp og gjenvinnes, jf. Vilkår 3.2. Dersom avfallsfraksjoner ikke kan gjenvinnes, skal det leveres til godkjent mottaksanlegg.

10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1 Miljørisikovurdering

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikovurdering av sin virksomhet. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikovurderingen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikovurderingen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

10.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikovurderingen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

10.3 Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikovurderingen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

10.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

10.5 Rapportering i forhold til krav om beredskap

Bedriften skal rapportere om status for og utviklingen av beredskapen mot akutt forurensning på standardiserte skjemaer som sendes ut årlig av Fylkesmannen. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

Fylkesmannen forutsetter at bedriftene kan legge frem mer utfyllende dokumentasjon, for eksempel ved tilsyn, om bedriftens aktiviteter knyttet til miljørisikoanalysen, de forebyggende tiltakene og beredskapen.

11. Måling og beregning av utslipp, rapportering til Fylkesmannen

11.1 Måling og beregning av utslipp

Bedriften skal gjennomføre målinger og beregninger av utslipp til luft og vann, samt støy i omgivelsene.

Målinger og beregninger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp. De skal omfatte både de komponenter som er uttrykkelig regulert gjennom grenseverdier og andre komponenter som er omfattet av rapporteringsplikten i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering. Veilederen er lagt ut på www.miljodirektoratet.no. Dette gjelder for eksempel innhold av organisk materiale målt som KOF ev. BOF₅, fett og oljer, totalt nitrogen og totalt fosfor.

Målinger og beregninger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet beskrive fastlegging av målemetode og prøvetakningsmetode, utvelgelse av måleperioder, samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes.

Bedriften skal i forbindelse med utarbeidelse og revidering av måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene, og søke å redusere denne mest mulig.

Prøvetaking og analyse skal utføres etter CEN-standard eller Norsk Standard (NS). Dersom disse ikke finnes, kan annen utenlandsk / internasjonal standard benyttes. Fylkesmannen kan akseptere at annen metode brukes også der standard finnes, dersom det dokumenteres tilfredsstillende at den er minst like formålstjenlig. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret.

Dersom bedriften bruker eksterne laboratorier / konsulenter for prøvetaking og analyse, skal akkreditert laboratorium / tjenester benyttes der dette er mulig.

IED-direktivet krever rapportering av utslipp av total organisk karbon, totalnitrogen og totalfosfor over henholdsvis 50, 50 og 5 tonn pr år. Analyser av disse parametrene må derfor innarbeides i virksomhetens måleprogram som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Resultatene rapporteres årlig jf 11.2.

11.2 Rapportering til Fylkesmannen

Bedriften skal rapportere innen 01. mars året etter utslippsåret gjennom Nettportalen Altinn. Nærere opplysninger og krav til rapporteringen vil bli sendt av Miljødirektoratet.

Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

Bedriften skal i forbindelse med rapportering av utslippsdata til Fylkesmannen angi og kommentere usikkerheten i datamaterialet.

12. Overvåking av resipient. Rapportering til Fylkesmannen

Bedriften kan bli pålagt å sørge for ytterligere overvåking av effekter av utslippene til luft og vann i henhold til et overvåkingsprogram, evt. også bli pålagt å delta i finansiering av et undersøkelsesprogram.

Data som fremskaffes ved overvåking i vann, inklusiv sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø. Data leveres på Vannmiljø's importformat, som finnes på <http://vanmiljokoder.miljodir.no>. Her finnes også oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk

13. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

14. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen senest 1 måned etter eierskiftet.

15. Nedleggelse og driftsstans

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

16. Tilsyn og journalføring

16.1 Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

16.2 Journalføring

Bedriften skal journalføre mottak og leveranser av råstoff, produkt, og avfall (dato, mottaker/leverandør, type, kvantum, etc.). Bedriften skal med dette kunne dokumentere at mengdebegrensningen og vilkår i foreliggende tillatelse er overholdt. Journalene må oppbevares på anlegget i minst 3 år, og være tilgjengelig for tilsynsmyndighetene ved kontroll. Journalene skal gi grunnlag for årsrapportering, se vilkår 11.2.

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte stoffer, jfr punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo- 4,4'isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloreten	TRI
Trikloran (2,4,4'-Trichloro-2'-hydroxydiphenyl ether)	
Nitromuskforbindelser:	
Muskxylen	
Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6tri-tert-butylfenol	
Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre (PFOA)	
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Dekametylsyklopentasiloksan	D5